

ORDONANȚA CURȚII

16 mai 1994*

Monin Automobiles-Maison du deux roues

(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de judecătorul delegat desemnat să lichideze Monin Automobiles-Maison du Deux Roues la Tribunal de Commerce din Romans)

„Necompetență”

Cauza C-428/93

În cauza C-428/93,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către judecătorul delegat desemnat să lichideze Monin Automobiles - Maison du Deux-Roues (denumită în continuare „Monin”), la Tribunal de Commerce din Romans (Franța), pentru pronunțarea unei hotărâri preliminare privind interpretarea articolelor 30, 85 și 169 din Tratatul CEE, precum și a principiului proporționalității și cel al liberei circulații a mărfurilor,

CURTEA,

compusă din domnii O. Due, președinte, G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, M. Diez de Velasco și D. A. O. Edward, președinți de cameră, C. N. Kakouris, R. Joliet, F. A. Schockweiler (raportor), F. Grévisse, F. Grévisse, M. Zuleeg, P. J. G. Kapteyn și J. L. Murray, judecători,

avocat general: domnul C. O. Lenz
grefier: domnul R. Grass

după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Ordonanță

1 Prin Ordonanța din 1 iulie 1993, primită la Curte la 25 octombrie 1993, judecătorul delegat desemnat cu lichidarea Monin, judecător la Tribunal de Commerce din Romans, a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, următoarele întrebări preliminare:

„1) Evoluția politicii comune privind importul de autovehicule de origine asiatică conduce la dispariția oricărui „interes comunitar” în ceea ce privește deschiderea unei acțiuni împotriva unui stat membru care, prin introducerea unor obstacole ilegale în calea importurilor paralele de autovehicule de anumite mărci asiatice de producție, acceptate în liberă circulație în alte state membre, a determinat ca întreprinderile victime ale unor astfel de practici să facă obiectul unei lichidări judiciare?”

* Limba de procedură: franceza.

Dreptul comunitar reglementează comportamentul ilegal al unui stat membru, care se materializează printre altele prin inspecții tehnice auto duble a căror finalitate este aceea de a întârzia în mod nerezonabil înmatricularea autovehiculelor de mărci excluse din acordul denumit de autolimitare, precum și prin urmăriri penale ilegale împotriva cumpărătorilor unor astfel de vehicule etc., numai în ceea ce privește acordul „CEE-Japonia”?

2) Un stat membru care, cu scopul de a își proteja sistemul, neprevăzut de tratat, de reglementare a pieței autovehiculelor de origine asiatică, organizează această piață într-un mod anticoncurențial, favorizând un acord care contravine articolului 85, nu este susceptibil să își angajeze responsabilitatea, independent de procedura privind neîndeplinirea obligațiilor de la articolul 169, în special cu privire la întreprinderile care au fost determinate, de către comportamentul ilegal adoptat de acel stat membru, să depună o cerere de lichidare, în timp ce autoritățile și instanțele judecătorești naționale au obligația de a asigura protecția drepturilor pe care tratatul le oferă persoanelor de drept privat?

3) Introducerea unor obstacole în calea importurilor de autovehicule japoneze sau coreene cu proveniență din statele membre unde au fost admise în libera circulație poate fi justificată prin existența pe piața statului membru vizat a unui regim de autolimitare, în cadrul căruia cinci întreprinderi s-au angajat să nu depășească o cotă globală pe care o împart fără concurență, cu condiția ca această piață să le fie rezervată, dacă acest regim are ca obiect și ca efect excluderea totală a importurilor paralele ce provin din alte state membre și să împiedice exercitarea activității comerciale a mandatarilor?

4) Întârzierea înmatriculării autovehiculelor prezentate individual, în lipsa unei omologări de tip în statul nou cauzată doar de cerințe și obstacole administrative, poate fi atribuită de către instanțele naționale lipsei importatorului, fără să constituie un obstacol suplimentar în calea liberei circulații a mărfurilor și în calea dispozițiilor directivelor care reglementează sectorul auto, în măsura în care problema rezultată și consecințele financiare descurajează consumatorii care doresc să importe astfel de autovehicule admise în liberă circulație într-un alt stat membru și care sunt lipsiți de posibilitatea de a beneficia de piața unică, fiind obligați să aleagă împotriva voinței lor alte piețe?

5) Politica de reglementare a unui stat membru în domeniul importurilor de autovehicule provenind din țări asiatice, care se materializează prin stabilirea unei cote rezervate pentru cinci întreprinderi privilegiate care au fost de acord cu aceasta și care beneficiază de ea, permite justificarea încălcărilor prevăzute la articolul 85?

Cu alte cuvinte, întreprinderile beneficiare ale unui regim denumit de autolimitare se pot prevala de aprobarea statului membru pe teritoriul căruia se aplică acordul lor pentru a o legitima, atunci când regimul adoptat are drept rezultat, în special, rezervarea pentru acestea a pieței pe care o împart fără concurență și interzicerea importurilor paralele?

6) Pentru a respecta principiul proporționalității și pe cel al liberei circulații a mărfurilor, formalitățile de omologare individuală și de înmatriculare prevăzute în statul membru importator nu trebuie reduse la minimum atunci când autovehiculele sunt omologate de tip într-un alt stat membru?”

2 Aceste întrebări sunt în parte identice cu cele fuseseră înaintate Curții de către același judecător delegat în cauza care a condus la pronunțarea Ordonanței din 26 aprilie 1993, Monin Automobiles (cauza C-386/92, Rec., p. I-2049). În această ordonanță, Curtea a declarat inadmisibilă cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare pe motiv că ordonanța de

trimitere se limita să adreseze întrebările preliminare fără să furnizeze nicio indicație privind contextul pe care acestea se bazează.

3 În ordonanța de trimitere privind prezenta cauză, judecătorul delegat descrie în primul rând situația societății Monin. Această societate este specializată în distribuirea de autovehicule asiatice ale căror mărci de producție nu au fost acreditate în cadrul regimului denumit de autolimitare, în temeiul căruia intrarea în Franța a autovehiculelor de origine japoneză a fost plafonată la 3 % din înmatriculările anuale. Prin urmare, Monin a fost constrânsă să recurgă la importurile paralele. Autovehiculele importate din alte state membre, dat fiind că au fost deja înmatriculate, sunt considerate autovehicule la mâna a doua și, prin urmare, fac obiectul unei omologări individuale. Autoritățile administrative franceze nu au efectuat aceste omologări în termen rezonabil, astfel încât automobiliștii, neputând să își înmatriculeze autovehiculul în termenul de două luni prevăzut de lege, au fost obiectul urmărilor penale inițiate de poliție. În fața multiplelor cereri ale cumpărătorilor de anulare a vânzării, de rambursare a banilor plătiți și a daunelor-interese, Monin a fost obligată să își înceteze activitatea. Aceste dificultăți se află la originea deschiderii procedurii de reorganizare judiciară, decisă prin Hotărârea din 7 martie 1990 a Tribunal de Commerce din Romans.

4 Judecătorul delegat subliniază în continuare că reprezintă o instanță judecătorească și că a fost sesizat cu soluționarea unui litigiu privind aplicarea dreptului comunitar. Acest litigiu este între Monin și creditorii săi. Pe de o parte, Monin pretinde că judecătorul delegat nu poate efectua lichidarea sa „[...] fără să aștepte să fie clarificat aspectul dacă încetarea plăților este cauzată de comportamentul ilegal al administrației franceze și al celor cinci importatori privilegiați în ceea ce privește aplicarea articolelor 85 și 30 din tratat, comportament care permite prevederea unei despăgubi din partea statului și/sau a membrilor la acord [...]” [traducere neoficială]. Pe de altă parte, creditorii susțin că „[...] menținerea artificială a societății a durat suficient de mult și că trebuie începută fără întârziere lichidarea” [traducere neoficială]. Astfel, judecătorul delegat trebuie să soluționeze acest litigiu printr-o hotărâre judecătorească.

5 În final, judecătorul delegat a observat că există o legătură juridică între întrebările preliminare și litigiul cu soluționarea căruia este sesizat, deoarece interpretarea solicitată îi va furniza motivul de apreciere a pertinentei argumentelor prezentate de către Monin în vederea menținerii sale artificiale până la închiderea definitivă a procedurii de lichidare. Aceasta îi va permite să verifice dacă motivele privind dreptul comunitar nu sunt folosite doar pentru a câștiga timp. Dacă este adevărat că răspunsul la această întrebare poate ajuta instanța administrativă sesizată cu privire la această problemă, acesta prezintă în egală măsură un anumit interes pentru aplicarea regulamentului privind procedura de lichidare colectivă care îi incumbă. Dacă în absența obținerii unei interpretări privind regulile comunitare în cauză Judecătorul delegat decide lichidarea societății, hotărârea sa va avea drept consecință stabilirea unui termen definitiv pentru procedura în curs, astfel încât societatea Monin lichidată nu va mai avea existență juridică și nu va mai putea invoca încălcarea tratatului sau obține compensarea prejudiciului suferit.

6 În observațiile scrise prezentate în fața Curții, guvernul francez propune, în primul rând, ca Curtea să analizeze dacă, în această speță, Judecătorul delegat trebuie considerat drept instanță judecătorească în sensul articolului 177 din Tratatul CEE. De fapt, lichidarea întreprinderii fiind hotărâtă, la 4 aprilie 1990, prin ordonanța definitivă a Tribunal de Commerce din Romans, rolul Judecătorul delegat se limitează, în această etapă, la culegerea și centralizarea informațiilor, această instanță fiind singura competentă să pronunțe hotărârea de încheiere a procedurii.

7 În al doilea rând, guvernul francez neagă că în prezenta cauză există un litigiu în sensul articolului 177 din tratat, deoarece pe de o parte nu există un act de procedură care să sesizeze Judecătorul delegat asupra unei cereri exacte și, pe de altă parte, potrivit acestei dispoziții, Judecătorul delegat poate adresa o întrebare Curții doar dacă este necesar pentru a pronunța o hotărâre într-un litigiu asupra căruia a fost sesizat.

8 În ceea ce privește Comisia, aceasta arată, în primul rând că, în rolul său de supraveghere a procedurii, Judecătorul delegat deține două tipuri de atribuții, unele judiciare și alte pur administrative. Totuși, nici unul dintre elementele din ordonanța de trimitere nu arată că, în cazul de față, Judecătorul delegat trebuie să dea o hotărâre privind prima categorie de atribuții.

9 În al doilea rând, Comisia consideră că este necesar, pentru ca cererea să fie primită, pe de o parte ca instanța națională să fie sesizată asupra unui litigiu și pe de altă parte, ca soluția problemei privind interpretarea să fie necesară pentru a soluționa acest litigiu. Comisia neagă existența în speță a unui litigiu veritabil, astfel cum a fost descris de către Judecătorul delegat în ordonanța de trimitere. De fapt, acesta din urmă nu furnizează nici o informație privind identificarea creditorilor la care face referire, la obiectul cererii, precum și la conținutul argumentelor.

10 În al treilea rând, Comisia susține că este de fapt vorba despre un veritabil abuz de procedură. Curtea a precizat de fapt că o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare trebuie respinsă dacă este evident că interpretarea solicitată nu are nici o relație juridică cu obiectul litigiului din acțiunea principală sau nu răspunde unei nevoi obiective pentru soluționarea litigiului (a se vedea ordonanța din 26 ianuarie 1990, Falciola, cauza C-286/88, Rec., p. I-191).

11 În final, Comisia susține că, cel puțin, elementele litigiului din acțiunea principală nu sunt suficient de clare, în pofida ordonanței de inadmisibilitate din 26 aprilie 1993, menționată anterior. Această cerință nu poate fi considerată îndeplinită de către descrierea situației de fapt și contextului normativ care nu au fost prezentate în fața instanței de trimitere.

12 Întrebările adresate se referă la interpretarea articolelor 30, 85 și 169 din Tratatul CEE precum și la principiul proporționalității și cel al liberei circulații a mărfurilor.

13 În primul rând, se constată că deși există o legătură juridică între întrebările preliminare și cauza cu privire la care a fost sesizat, Judecătorul delegat nu era obligat să aplice aceste norme de drept în cadrul procedurii de lichidare.

14 Interesul atribuit de către Judecătorul delegat răspunsului la întrebările adresate este legat de aprecierea perspectivelor de succes ale unei acțiuni în răspundere din partea Monin împotriva administrației franceze și ale unei acțiuni în fața Conseil de la Concurrence (Consiliul Concurenței). Dar nici una dintre aceste acțiuni nu a fost prezentată în fața acestei instanțe și nici nu poate fi intentată în fața acesteia.

15 În aceste condiții, se consideră că întrebările preliminare adresate Curții nu implică o interpretare a dreptului comunitar care să răspundă unei necesități obiective pentru decizia pe care trebuie să o ia Judecătorul delegat.

16 În consecință, în temeiul unei jurisprudențe consacrate (a se vedea Hotărârea din 16 iunie 1981, Salonia, cauza 126/80, Rec., p. 1563 și ordonanța Falciola, menționată anterior), Curtea

nu este competentă să se pronunțe cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către Judecătorul delegat de la Tribunal de Commerce de Romans.

17 Prin urmare, trebuie aplicat articolul 92 din Regulamentul de procedură și trebuie constatată necompetența Curții.

Cu privire la cheltuielile de judecată

18 Cheltuielile efectuate de către guvernul francez și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental invocat de către Judecătorul delegat, este de competența acestuia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA,

dispune:

Curtea nu este competentă să răspundă la întrebările adresate de către Judecătorul delegat de la Tribunal de Commerce de Romans.

Adoptat la Luxemburg, 16 mai 1994.

Grefier
R. Grass

Președinte
O. Due